

BRM.0003.9.2020
ROŚiRL.ZD-00067/20

Orzesze, dn. 08.09.2020 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Orzeszu
Pan mgr inż. Jan Mach
(w miejscu)

W odpowiedzi na interpelację dot. możliwości ustanowienia drzew w Orzeszu – Zawadzie przy ul. Wolności oraz ul. Szkolnej jako pomników przyrody informuję, że istnieje taka możliwość po uprzednim spełnieniu następujących przesłanek:

- wystąpienie do tut. organu z wnioskiem wraz z załącznikami o ustanowienie drzew jako pomniki przyrody,
- wystąpienie do właścicieli/zarządcy nieruchomości o zgodę na utworzenie na jego terenie pomnika przyrody,
- po uzyskaniu zgody właściciela/zarządcy nieruchomości na utworzenie pomnika przyrody zlecenie wykonania ekspertyzy dendrologicznej, która określi stan zdrowotny drzew oraz zasadność objęcia drzew ochroną pomnikową.

Zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 55 z późniejszymi zmianami) pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Ustanowienie pomnika przyrody następuje wyłącznie w formie uchwały rady gminy po wcześniejszym uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

Kryteria uznawania wskazanych wyżej tworów za pomniki przyrody określono w rozporządzeniu Ministra środowiska z 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody. Przyjęto w nim m.in., że kryteriami uznawania drzew za pomniki przyrody są:

- obwód pnia – nie mniejszy niż minimalny obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm, określony dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew w załączniku do rozporządzenia,
- wyróżnianie się wśród innych drzew tego samego rodzaju lub gatunku w skali kraju, województwa bądź gminy, ze względu na obwód pnia, wysokość, szerokość korony, wiek, występowanie w skupiskach, w tym w alejach bądź szpalerach, pokrój (czyli ogólny kształt części nadziemnej drzewa) lub inne cechy morfologiczne, a także inne wyjątkowe walory przyrodnicze, naukowe, kulturowe, historyczne lub krajobrazowe.

Istotnym kryterium brany pod uwagę przy kwalifikacji danego drzewa do ochrony pomnikowej jest jego stan zdrowotny. Powinny one też reprezentować gatunki rzadko występujące w skali lokalnej lub mieć unikatową wartość przyrodniczą, naukową czy historyczną. W celu ustanowienia drzewa jako pomnika przyrody należy uzyskać zgodę właściciela/zarządy nieruchomości na utworzenie na jego terenie pomnika przyrody. Konieczna jest również ekspertyza wykonana przez dendrologa, która musi określać m.in. stan zdrowotno-techniczny drzewa, dokładne wymiary drzewa (wysokość, obwód pnia, rozpiętość korony) i przesłanki do objęcia drzewa ochroną pomnikową. Ekspertyza dendrologiczna powinna też zawierać zalecenia dot. czynnej ochrony drzewa. Ponadto ustanowienie pomnika przyrody może być uznane za ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości na której znajduje się pomnik przyrody zgodnie z art. 130 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U z 2020 poz. 1219). Zgodnie z art. 129 ust. 1,2 w/w ustawy Prawo ochrony środowiska właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone. Właściciel może również żądać odszkodowania za poniesioną szkodę w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z jej nieruchomości.

Objęcie drzew ochroną prawną w formie ustanowienia pomników przyrody oznacza, że nadzór nad ich utrzymaniem i pielęgnacją odbywa się na koszt gminy. Wszelkie koszty związane z utrzymaniem pomnika przyrody np. oznakowanie drzew tabliczkami informacyjnymi, wskazującymi na status prawny drzew, przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych i konserwatorskich drzew oraz koszty ekspertyz dendrologicznych spoczywa na gminie. Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych pomników przyrody wymaga podjęcia uchwały rady miejskiej zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 713) oraz art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody uzgadniając zakres, warunki i termin przeprowadzenia prac pielęgnacyjnych pomnika przyrody. Organem wykonującym tę uchwałę jest organ gminy, czyli wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Równocześnie informuję, że zgodnie z uchwałą Nr XLIX/655/18 Rady Miejskiej Orzesze z dnia 27 września 2018r. w 2019r. na terenie gminy Orzesze były przeprowadzone przez firmę posiadającą specjalne uprawnienia zabiegi pielęgnacyjne dwóch pomników przyrody – dębu szypułkowego oraz wiązu górskiego. Koszt poniesiony przez gminę na wykonanie w/w zabiegów wyniósł 4101,00 zł brutto.

a/a

BURMISTRZ MIASTA
Blaski
inż. Mirosław Blaski